

осуществлялось на основе поэтапного овладения диалогическими единствами. Также уделялось внимание совершенствованию слухо-произносительных навыков. Использование лексических игр при обучении диалогической речи способствовало формированию уважительного отношения к собеседнику и формированию основ социокультурной компетенции учащихся.

В контрольной группе изучение тем «Одежда» и «Жилье» осуществлялось без использования данного комплекса игр.

Далее нами был осуществлен контрольный этап эксперимента, направленный на определение эффективности использования комплекса лексических игр с элементами этикетного диалога на I ступени обучения общего среднего образования при обучении диалогической речи, в частности, реплицированию. В ходе выполнения теста учащимся необходимо было выбрать один из предложенных вариантов ответа, дополнить диалог подходящими по смыслу репликами, составить и воспроизвести диалог в парах, подтвердить или опровергнуть высказывания, определить правильную последовательность реплик в диалоге. Согласно результатам, средний балл в экспериментальной группе составил 5,9 баллов, в контрольной группе средний балл составил 5,3. Итак, качественный уровень владения навыками диалогической речи, в частности реплицированием, повысился в экспериментальной группе на 0,4 балла.

Таким образом, результаты эксперимента показали, что осуществление комплексного подхода на уроке иностранного языка способствует более эффективному формированию навыков диалогической речи, овладению репликами речевого этикета, формированию уважительного отношения к собеседнику.

Заключение. Для сочетания игрового метода и обучения диалогической речи на основе поэтапного овладения диалогическими единствами необходимо отобрать те лексические игры, которые имеют вопросно-ответную структуру, а также дополнить их репликами речевого этикета, репликами для запроса информации, выражения согласия или несогласия, переспроса и т. д. В ходе проведения таких игр реализуется принцип комплексности, одновременно осваивается большой пласт лексического и грамматического материала, исчезает страх перед иноязычным говорением. В современных условиях, когда нужно усвоить большое количество материала за короткие сроки, учителю важно суметь мотивировать учащихся и заинтересовать их учебным предметом, создавать педагогические условия на уроках иностранного языка для формирования и совершенствования навыков говорения на всех ступенях общего среднего образования.

Список цитируемых источников

1. Учебная программа по учебному предмету «Иностранный язык» (английский, немецкий, французский, испанский, китайский) для IV класса учреждений общего среднего образования с русским языком обучения и воспитания [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://adu.by/ru/homepage/obrazovatelnyj-protsess-2021-2022-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie-2021-2022/303-uchebnye-predmety-i-iv-klassy-2020-2021/3801-iv-klass.html>. — Дата доступа: 13.05.2022.
2. Практический курс методики преподавания иностранных языков / П. К. Бабинская [и др.] — Минск : ТетраСистемс, 2006. — С. 80—86.
3. Будько, А. Ф. Немецкий язык : учеб. пособие для 4-го кл. учрежд. общ. сред. образования с рус. яз. обучения : с электронным приложением : в 2 ч. / А. Ф. Будько, И. Ю. Урбанович. — Минск : Выш. шк., 2019. — Ч. 2. — 143 с.

УДК 378

А. В. Ліпніцкая

Установа адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт», Баранавічы, Рэспубліка Беларусь

СТРУКТУРНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ НАЗВАЎ АНГЛАМОЎНЫХ ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВYДАННЯЎ

Уводзіны. Перыядычныя выданні ўяўляюць сабой папулярны сродак масавай інфармацыі, мэтай якога з'яўляецца аператыўнае распаўсюджванне інфармацыі, адрасаванай вызначанаму чытачу. Яны выходзяць праз пэўныя прамежкі часу, не паўтараюцца па зместу. Перыядычныя выданні аднатыпна аформлены нумараванымі і/ці датыгаванымі выпускамі, якія маюць аднолькавую назву [1, с. 281].

Асноўная частка. Мэта нашага даследавання заключаецца ў аналізе структурных асаблівасцей назваў англамоўных перыядычных выданняў (172 газеты і 647 часопісаў). У ходзе аналізу намі былі выяўлены дзве структурныя мадэлі назваў: адзінкавыя і словазлучэнні.

Да мадэлі «Адзінкавыя» адносяцца перыядычныя выданні, у структуры якіх выкарыстоўваюцца наступныя часціны мовы: назоўнік, прыметнік, дзеяслоў, лічэбнік, прыслоўе і выклічнік. Да яе таксама адносяцца абрэвіятуры, акронімы і нават звычайныя адзінкавыя літары з англійскага алфавіту. У якасці прыкладу прывядзём наступныя назвы перыядычных выданняў: “Belfast” (newspaper), “Mute” (magazine), “Shout” (magazine), “Zero” (magazine), “Hello!” (journal), “FHM” (journal).

Да мадэлі «Словазлучэнні» адносяцца большасць назваў перыядычных выданняў. Яны ўключаюць у сваю структуру самастойныя і службовыя часціны мовы. Разгледзім найбольш і найменш распаўсюджаныя структуры.

1) Noun + Noun

Дадзеную структуру маюць назвы 156 перыядычных выданняў. У назвах газет выкарыстоўваюцца назоўнікі адзіночнага ліку. Выключэннем з’яўляюцца “*Portadown Times*”, “*Evening Times*”. Часопісы таксама прадстаўлены назоўнікамі ў адзіночным ліку, выключэннямі з’яўляюцца “*Biology Letters*”, “*Gay Times*”, “*Nature Methods*”, “*Nature Materials*”, “*Radio Times*”. У назвах перыядычных выданняў могуць сустракацца запазычаныя з лацінскай мовы назоўнікі (“*Mercurius Politicus*”).

2) Adjective + Noun

Назвы 85 выданняў утвораны ў адпаведнасці з гэтай структурай. У назвах газет назоўнікі выкарыстоўваюцца ў адзіночным і множным ліках, прыметнікі ў большай ступені адносяцца да групы простых. У назвах “*Financial Times*”, “*Northern Constitution*”, “*Cambrian News*”, “*Carmarthen Journal*”, “*Eastern Eye*” прыметнікі належаць да групы вытворных. Назвы часопісаў таксама ў большасці выпадкаў уключаюць простыя прыметнікі, але сярод іх ёсць і вытворныя (“*Classical Music*”, “*Oxonian Review*”, “*Practical Photography*”, “*Practical Wireless*”, “*Sporting Cyclist*”).

3) Article + Noun

Дадзеная структура прадстаўлена назвамі 61 перыядычнага выдання (magazine, journal, newspaper). У большасці з іх выкарыстоўваецца пэўны артыкль і назоўнік у адзіночным ліку. Выключэннем з’яўляецца назва газеты “*The Times*”.

4) Article + Adjective + Noun

Назвы 18 газет і 16 часопісаў адносяцца да дадзенай структурнай групы. У газетах выкарыстоўваюцца назоўнікі ў адзіночным ліку і простыя прыметнікі. Выключэнні — “*The Irish News*”, “*The Non-League Paper*”. Часопісы таксама прадстаўлены назоўнікамі адзіночнага ліку, а прыметнікі ў большасці выпадкаў адносяцца да катэгорыі вытворных (“*The Botanical Register*”, “*The Living Tradition*”).

5) Article + Noun + Noun

Дадзеная група прадстаўлена назвамі 14 выданняў. Яны ўключаюць пэўны артыкль, назоўнікі ў адзіночным і множным ліках (“*The Sunday Sport*”).

6) Noun + Conjunction + Noun

Назвы 9 часопісаў складзены ў адпаведнасці з гэтай структурай. Большасць назоўнікаў выкарыстоўваецца ў адзіночным ліку і адносіцца да катэгорыі неадушаўлёных. Выключэнні — “*Nations and Nationalism*”, “*Resurgence & Ecologist*”.

7) Abbreviation + Noun + Noun

Да дадзенай групы належаць назвы 6 часопісаў. У іх склад уваходзяць неадушаўлёныя назоўнікі як адзіночнага, так і множнага лікаў (“*ISKCON Communications Journal*”, “*BBC Gardeners’ World*”).

8) Article + Adjective

Назвы аднаго часопіса і 2 газет маюць дадзеную структуру. У сваім складзе яны маюць вытворныя (“*The Independent*”, “*The Individual*”) і адносныя прыметнікі (“*The National*”).

9) Noun + Noun + Conjunction + Noun

Дадзеную структуру маюць назвы 3 часопісаў. Яны ўключаюць неадушаўлёныя назоўнікі адзіночнага і множнага лікаў, а таксама спалучальны злучнік (“*Country Homes & Interiors*”).

10) Article + Noun + Preposition + Adjective + Noun

Дадзеная група прадстаўлена назвамі 2 часопісаў. У іх склад уваходзяць простыя прыназоўнікі месца і пэўны артыкль. Назоўнікі адносяцца да катэгорыі неадушаўлёных (“*The Journal of Infectious Diseases*”).

11) Noun + Abbreviation

Дзве назвы перыядычных выданняў адносяцца да гэтай структуры. У назве газеты неадушаўлёны назоўнік ужываецца ў адзіночным ліку (“*City A.M.*”), у назве часопіса — у множным ліку (“*Games TM*”).

12) Adverb + Noun + Noun

Назвы 3 перыядычных выданняў прадстаўлены гэтай структурай. У газетах назоўнікі ўжываюцца ў адзіночным ліку, вытворныя прыслоўі адносяцца да катэгорыі часу (“*Daily Star Sunday*”). У часопісах назоўнікі маюць форму множным ліку, ужываюцца прыслоўі часу (“*Today’s Railways Europe*”).

13) Adjective + Noun + Conjunction + Adjective + Noun + Noun

Дадзеную структуру мае назва аднаго часопіса, у складзе якой ужываюцца два вытворных і адзін адносны прыметнікі (“*Narrow Gauge and Industrial Railway Modelling Review*”).

14) Noun + Noun + Adjective + Noun

Назва аднаго часопіса належыць да гэтай групы. Усе назоўнікі з’яўляюцца неадушаўлёнымі, два з іх ужыты ў адзіночным ліку, адзін — у множным (“*Nature Reviews Clinical Oncology*”). Прыметнік адносіцца да катэгорыі вытворных, так як утвораны пры дапамозе суфікса -al.

15) Adjective + Noun + Adjective + Adjective + Adverb + Noun

Гэтая група прадстаўлена назвай адной газеты. Яна ўключае вытворнае прыслоўе, якое адносіцца да катэгорыі часу, і запазычаны з польскай мовы прыметнік (“*Goniec Polski Polish Weekly Magazine*”).

16) Article + Noun + Adjective + Noun

Да дадзенай групы належыць назва аднаго часопіса. Яна ўжываецца з пэўным артыклем, уключае вытворны прыметнік і два неадушаўлёныя назоўнікі (“*The Times Literary Supplement*”).

17) Noun + Preposition + Noun + Noun + Conjunction + Noun

Назва аднаго часопіса мае гэтую структуру. У яе склад уваходзяць спалучальны злучнік, прыназоўнік месца, 3 неадушаўлёныя і адзін адушаўлёны назоўнік (“*Journal of Human Nutrition and Dietetics*”).

Заклучэнне. Праведзены аналіз назваў англамоўных перыядычных выданняў (газеты і часопісы) дапамог вызначыць іх структурныя асаблівасці. Сярод прадстаўленых груп у мадэлі «Адзінкавыя» найбольш ужывальнай часцінай мовы з’яўляецца “Noun”, а найменш распаўсюджанымі — “Verb” і “Numeral”. У структурнай мадэлі «Словазлучэнні» найбольш распаўсюджанай структурай з’яўляецца “Noun + Noun”, найменш — структуры “Adjective + Noun + Conjunction + Adjective + Noun + Noun”, “Noun + Noun + Adjective + Noun”, “Article + Noun + Adjective + Noun”, “Adjective + Adjective + Adjective + Adverb + Noun”, “Noun + Preposition + Noun + Noun + Conjunction + Noun”.

Спіс цытуемых крыніц

1. Савыбеков, М. Н. Словарь науки. Общенаучные термины и определения, науковедческие понятия и категории / М. Н. Савыбеков, М. К. Сыдыкназаров. — Алматы : Триумф-Т., 2008. — 504 с.

УДК 81

М. В. Лузько

Учреждение образования «Барановичский государственный университет», Барановичи, Республика Беларусь

ЭВЕНТОНИМЫ XXI ВЕКА В НЕМЕЦКОЯЗЫЧНОМ И РУССКОЯЗЫЧНОМ ПРОСТРАНСТВАХ

Введение. В жизни общества на протяжении всего существования происходили и происходят важные общественно-исторические события. Обозначению данных общественно-исторических событий и исторических отрезков служат имена собственные, традиционно называемых «хрононимами». Данная проблема давно является предметом лингвистических исследований.

В последнее время также появился термин «эвентоним», подразумевающий обозначение событий любого масштаба. То есть, помимо названий глобальных общественных событий появились также обозначения более мелких отдельных событий и обозначения кратковременных явлений. Например: *Вторая мировая война* или *Великая Отечественная война*.

Основная часть. Автором термина «эвентоним» является П. Н. Донец. Он предлагает определять данный термин как событийное имя (от лат. *eventus* «событие», «случай» и греч. *όνομα, όνομα* «имя»).

П. Н. Донец считает этот термин и стоящее за ним понятие дискуссионным и направленным на феноменологию событий. Эвентонимы охватывают более широкую сферу, чем именование политических событий; в частности, данный исследователь относит к ним имена событий транскультурного масштаба [1].

На имена политических событий обратил внимание Э. Хоффманн, который считает, что они могут быть отнесены к эвентонимам, и использует эти названия как синонимы. По мнению Э. Хоффманна, «имена политических событий даже в основной ономастической литературе упоминаются очень редко и обычно в контексте других классов имен. Отсутствуют отдельные работы, посвященные этим именам» [2].

Научные источники определяют различный статус эвентонимов: это имя нарицательное, это имя собственное, это названия, занимающие промежуточное положение между именем нарицательным и именем собственным.

Классификация эвентонима как политического или исторического события, например, перестройка в Советском Союзе или Объединение Германии, зависит от того, в какой момент истории оно было классифицировано как историческое и как его название было зафиксировано в исторических источниках.

П. Н. Донец предлагает следующую классификацию событий различных масштабов, основанную на культурных и социальных различиях:

– события транс-культурного масштаба (мега-события): пандемии (например, *Covid-19*, *эпидемия чумы*), открытия (*открытие Америки*), революции (*Октябрьская революция в России*, *Novemberrevolution*);

– события национально-культурного масштаба (макрособытия): политические решения (*падение Берлинской стены*, *воссоединение БССР*, *die goldenen Zwanziger*), экономические мероприятия (*deutsches Wirtschaftswunder*), выборы (*парламентские выборы в Германии в 2021 году*), скандалы и аферы (*афера «Штигеля»*, *Карибский кризис*), изменения конституции и прием новых законов (*Рижский договор*), народные волнения (*Пражская весна*, *Кровавое воскресенье*), катастрофы (*взрыв ЧАЭС*), покушения (*покушение Штауфенберга на Гитлера*, *убийство Кеннеди*, *гибель Машерова*);

– события субкультурного масштаба (СМИ): *ярмарки*, *региональные выборы*, *открытие заводов*, *выставки*, *концерты*, *фестивали*. Например: *Славянский базар*;

– события внутрикультурного масштаба (микрособытия): *дни рождения*, *путешествия*, *покупки* [3].

Для теории межкультурной коммуникации и лингвострановедения имеют значение, прежде всего, макроэвентонимы. Точную национально-культурную специфику можно также констатировать и с помощью мегаэвентонимов. Несмотря на то, что во многих событиях принимает участие множество наций, соответствующее